

Szerkesztőség:

Kaszinoy-utca 1. szám földszint,
Bérmontellon leveleket csak ismert
késztől fogadunk el.
Készíteteket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Pető-utca 1. sz. (Ungerleider Albert
könyvnyomdájában.)

Hirdetéseik díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr., ünnep- és vásár-
nap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előzetes árak:

Helyben házhoz hordva.	
Egy évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyed évre	3 frt
Egy hónapra	1 frt
Vidékre postán küldve:	
Egy évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Hirdetéseik helyben ártandók.

Százalékot nem adunk.

Khuen-Héderváry bán.

Arad, augusztus 13.

A zágrábi ellenzéki lapoknak két nap-
pal előbb nem volt vezércikkük s a
lapok illető helye érdekesen fehérlött az
ürességtől. Különböző szavak is jö-
tek volna oda; az a bízhatatlan horvát
ellenzéki kombináció, hogy Khuen-Hé-
derváry gróf, a horvát bán elhagyja ál-
lását, melyet a magyar nemzet osztatlan
tetszésére tölt be.

Hogy a hír nem igaz, az nyilván-
való volt az első perctől. mert a bán
oda lenn alkotmányt tartja s a törvény-
ből meríti erejét. A horvát nemzet javát
eszközi. ezzel szilárdítja Magyarországot.
1848 óta a kapcsolat Horvátországgal
nem volt oly bensős, mint most. Erőszak
nélkül hódít. Mig Khuen Károly gróf a
báni méltóságban, Magyarország nem
félti jogait és Horvátország nem félti
szabadságát. A horvátok horvát hazafi-
nak ismerik, a magyarok magyarnak s
a kettő között, mint a Zrinyiek korá-
ban, nincs ellenmondás. Ez az ő sze-
repcsége egyénisége. A király s a kirá-
nak minden há alattvalója bizik benne.
A kik ellene még törnek, azok nemcsak
Magyarország ellen törnek, hanem pá-
nyolavok, kik nem találják helyüket a
monarchiában. Az unio kiengesztelhetel-
len ellenségei az intranzigens horvátok.
Kik ezeltől Bécsbe mentek árulni, ma
Kiewbe járnak s nem Ferencz József ő
felségének hódolnak, hanem Sándor cá-
zárnak.

Igy járt Strossmayer is, kiről a bán
az nyilatkoztatta ki Győrben most vasár-
nap, hogy a diakovári püspök szí-
goru megtorlást akart provokálni
azzal a távirattal. Látja ugyanis, hogy
agitációjának nincsen fogantatja s minden
áron mártírrá akar lenni a horvát nép szemében. Pártja
ugyszólván nincs. Csak az a nap-
ról-napra gyűrűlő generáció tart vele,
a mely átélt az alkotmányt vívott küz-
delmek idejét. Ha ez a nemzedék ki-
vész, elpusztulnak vele a diakovári püs-
pök eszméi is. A itációja tehát
egészen ártatlan, a mint a bán
ast a kormányt küldött minden
jelentésében hangsúlyozta. A tarto-
mánygyűlés tagjai közt is alig van
néhány embere Strossmayernek. Ta-

nait csak Markovics és Vrbancics taná-
rok követik s felője hajlik Brlicsek ké-
pviselő is, a ki politikusi fő, de végtel-
enul cinikus ember. Az ő táborához le-
het még számítani Amrúst is, a ki or-
vos volt Boszniában. A püspök
nép szerető s a szegények és
agitációjának hiábavalóságát az mutatja
legjobban, hogy a dakovári kerületben,
a hol neki negyvenháromezer hold földje
van, a legnagyobb erőlködéssel sem
birta megválasztani a képviselőjelöltjét.
Az a néhány híve is, a ki bejutott a
tartománygyűlésbe, csak vesztegetések
utján győzött. Boszniában és Herce-
govinában semmi befolyása nincs Stross-
mayernek. Stadler szerajevói érsek az ő
iskolájából való ugyan, de csak pap
akar lenni s nem avatkozik a politi-
kába. Pedig nem is ártana talán, ha
érdeklődését kiterjesztené olyan dol-
gokra is, a melyek nem tartoznak szo-
rosan az egyházi ügyek közé.

Ez a helyzet Strossmayerrel szem-
ben Horvátországban s így könnyű be-
látni, hogy a bán minő nagy szolgálato-
kat tett oda lenn a magyar államse-
mének és mennyire nevétséges még
csak beszélni is az ő távozásáról.

Megmaradok mindaddig mostani ál-
lásomon, míg uram és királyom bizalma
megadja hozzá az erőt és hatalmat. De
hogyan is gondolhatnék hivatalcseré-
re most, midőn már kiállottam a legna-
gyobb parlamentáris viharok? Nagy
egyéni áldozat lenne ez tőlem. Eddig
csak a mult hibáit tehettem jóvá s még
csak ez ennyit foghatok hozzá a pro-
gramomom megvalósításához, — így szól
a bán és a magyar nemzet szíve mé-
lyből kívánhat szerencsét e nemesen
és hasznosan működő politikusunknak.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— A legtöbb adót fizető megye-bizottsági tagok.

A legtöbb adót fizető
bizottsági tagok jövő 1889.
évi névjegyzékének összeállításának ügyében,
Aradvármegye alispánja, körrendelet útján
közölte, hogy a királyi adóhivataloktól,
a névjegyzék összeállításának alapjául szol-
gáló adókimutatások immár befolyván, meg-

tekintés s a netalán szükséges felszámolás
megtehetése végett, a megyeházaon Kabdebő
Kálmán megyei első aljegyző és tisztelő-
beli főjegyző hivatalos irodájában közsem-
lére kitélteték, s hogy továbbá az igazoló
választmány a legtöbb adót fizető bizott-
sági tagok névjegyzékének megállapítása
végett, folyó augusztus hó
28-ikán és folytatólag 29-én
fogja ülésait tartani. — Ezen intézkedésre,
a vármegyei közönség figyelmét ezzel ki-
vántuk felhívni, hogy a kik az adókimuta-
tások ellen felszólalni avagy adóik kétszeres
beszámítását igényezni kívánják, ebbeli igé-
nyek érvényesítése végett, az igazoló vá-
lasztmány előtt a mondott határidőig; szó-
val vagy írásban jelentkezzenek. mivel kü-
lönben igényüktől esznek. — A közönség-
nek hírlapi uton és tájékoztatása végett, az
alispáni hivatal, a befolyt adókimutatások-
ból, egy sommás összeállítást is szerkeszt-
tetvén: a hozzánk is beküldött ezen össze-
állítást itt közöljük, illetve közölni kezdjük,
s felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

Br. Edelsheim Gyulai Lipót Zaránd

11027 frt 76 kr.

Gróf Zselinszky Róbert Utvones 10285

frt 46 kr.

Gróf Wenckheim Frigyes Székudvar

8502 frt 26 kr.

Gróf Károlyi Tibor Mácsa 8089 frt

16 kr.

Bohus Zeigmond Világos 6469 frt 67 kr.

Bohus István Világos 5164 frt 83 kr.

Bohus László Világos 5146 frt 44 kr.

Báró Atzél Lajos Borosjenő 5041 frt

43 kr.

Gantner Károly Kertész 3767 85 kr.

Kintz János Tóvisgyház 3770 frt 17 kr.

Takács Sándor Tóvisgyház 2134 frt

57 kr.

Báró Simonyi Lajos Vadász 2027 frt

9 krajczár.

Báró Bándidy Sándor Simánd 1975 frt

89 és fél kr.

14. Edelsbacher Péter Simánd 1810 frt

91 kr.

Purgly János Sotronya 1714 frt 41 kr.

Almay József Alsóvil 1714 frt 25 kr.

Báró Báuhidy Albert Arad 1856 frt

12 kr.

Sternthal Salamon Nagypél 1637 frt

10 kr.

Ottlik Péter Ilyó 1367 frt 28 kr.

Belle János Kertész 1368 frt 35 kr.

Liljenberg Sándor Világos 1360 frt

Konopi Sándor Konop 1347 frt 24 kr.

Kabdebő Béla Talpas 1251 frt 79 kr.

Id. Sternthal Adolf Nagypél 1212 frt

8 krajczár.

Gróf Königsegg Fidel Taucz 1209 frt

57 kr.

Müller Vilmos Csermő 1140 frt 90 kr.

Czárán Márton Seprős 1129 frt 85 kr.

Orutay Béla Szent-Tamás 1125 forint

36 kr.

Czárán Gyula Seprős 1109 frt 95 kr.

Deutsch Bernát Buttyán 1109 frt 4 kr.

Bartassy Kálmán Algyest 1069 forint

62 kr.

Tavaszy Antal Tóvisgyház 1063 frt

60 kr.

Friebeisz Móklós Kurtics 1011 frt

69 kr.

Hermann Cristian Monyoró 897 forint

50 kr.

Fachó Moys Sándor Csermő 895 forint

21 kr.

Papp Vilmos N.K. Varjas 877 frt 50 kr.

Sármezey Antal Kurtics 853 frt 64 kr.

Bojos Mátyás M. Pécska 830 frt 9 kr.

Vásárhelyi László Elek 833 frt 23 kr.

Mittler Zsigra Arad 798 frt 14 kr.

Hirschmann Simon Kurtics 792 frt 24 kr.

Wittmann Mihály (Stutzer) Elek 742

frt 81 kr.

Czárán Gergely Seprős 735 frt 1 kr.

Konopi Kálmán Odvos 724 frt 53 kr.

Popovits D. János Kovaszi 712 frt

39 kr.

Báró Mattencloid Gottfried Simánd 710

frt 91 kr.

Ferkula Antal Világos 699 frt 68 kr.

Werner Károly E-Simánd 683 frt 6 kr.

Cziffra János Sotronya 681 frt 29 kr.

Gerhardt Antal Taucz 675 frt 79 kr.

Holländer Samuel Csermő 666 frt 28 kr.

Sármezey Akos Talpas 648 frt 48 kr.

Scherer Mihály E-Simánd 639 frt 98 kr.

Hammer Antal Elek 628 frt 19 kr.

Putá Manuilla O. Pécska 631 frt 72 kr.

Farkas Sándor O. Pécska 619 frt 50 kr.

Ifj. Sternthal Adolf, Gy.-Varsánd 601

frt 88 kr.

Boros Béni Gurahonez 600 frt 51 kr.

Hammer György Elek 584 frt 52 kr.

Piopu György dr Arad 580 frt 9 kr.

Lüwinger Sándor Simánd 576 frt 40 kr.

Zehé János Világos 553 frt 9 kr.

Báró Kálmán Zeigmondháza 543 frt

64 kr.

Török József Dézna 541 frt 98

Popescu János Nadab 537 frt 12 kr.

Niedermayer József Elek 535 frt 28 kr.

Novák Daniel M. Bodzás 531 frt 51 kr.

Nagy Géza Kepszeg 520 frt 38 kr.

Pless Samuel Borosjenő 519 frt 77 kr.

Hollak Imre Acsuva 511 frt 18 kr.

Schilling Marton Kiszé 508 frt

58 kr.

Wittmann József (Szepe) Elek 496 frt

86 kr.

Friedmann Ferencz N.-Pál 496 frt

13 kr.

Braun Samuel M. Pécska 494 frt 85 kr.

(Folytatása következik.)

Külföld.

Goblet jegyzéke a masszovai kérdé-
ben. A Párizsi Magyar Er-
tecsítő közli velünk a következőket:
A következőkben adjuk az augusztus
3-án kelt érdekes okmány legfontosabb ré-
szait: A római kormány tévedése, mond
Goblet, onnan ered, hogy saját szá-
vaival éljek, hogy Masszovát mint res-
nált tekintti. E felfogás azonban nem bír
meggyőző erővel.

Hogy is volna feltehető, hogy a Vö-
röstenger eme pontja a mai napig az összes
hatalmak által tekinteten kívül hagyott
volna, és nem tartoznék egyikkhez sem?

A francia kormány mindenkor úgy te-
kinthette Masszovát, mint Egyiptomhoz és a
magas portához tartozó részt és a köztar-
sag a kapitulációkat itt ép olyba veszi,
mint az ottomán birodalom többi részeiben.

A francia köztársaságunk e tekintet-
ben különleges kompetenciája van, mert
ő az egyedüli hatalom, kinek Masszovában
volt és van alkonzulja. — Ez alkonzul pe-
dig mindig a magas Portától nyerte az eg-
zekeztetést.

E jogkörét honfitársai és Franciaor-
szág pártfogoltjai felett gyakorolta. E
tények nemcsak ismertek, de el is ismer-
tettek a hatalmak által és még hozzá ma-
gától Itáliától is egész a legújabb időkig.

Az orosz kormány azt mondja ugyan,
hogy most, miután ez ország egy kereszt-
ény hatalom birtokába jutott, a kapitula-
cióknak nincs értelme. Helyes! De az is
igaz, hogy az összes precedensek azt bi-
zonyítják, hogy a gyakorolt jogkör soha
eddig ipso facto meg nem szűntetett, és
hogy az érdekeltek hatalmak hozzájárulása
mindentör megköveteltetett. Így volt Cy-
prus szigetén, Boszniában és Hercegovina-
ban.

Bulgáriában a kapitulációk megvannak.
Egyiptomban Európa hozzájárulása nélkül
ezeken semminemű változás nem eszközöl-
tetett. — Tunisban nem érintettek annyira
és oly mértékben a kapitulációk, hogy
azok ne vonatkoznának egyaránt minden ha-
talmra.

Es mily hosszúság és fáradságos egyez-
kedések eredménye ez. És amit épenességgel
nem lehet tagadni, hogy eddigleg min-
denütt és mindenkor legalább a forma be-
tartatott.

Maga a berlini szerződés is nemhogy
előírta volna a nemzetközi jogszokást, el-
lenkezőleg utjabban szentesítette azt, ki-
mondván határozatilag: hogy azon hatal-
mak, melyek Afrika valamelyik pontját ha-
lalmukba veszik, kötelesek és tényleg a többi
hatalmakkal közölni, a végül, hogy azok
pesztleg jogigényeiket érvényesíthessék.

Egyedül Oroszország nem értesített
senkit és nem egyezkedett senkivel: sem a
Portával, sem a khedivével, sem Negussal,
a ki ellen háborút viselt.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Augusztus 14.)

Capri.

(Úti emlékeimből.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

I.

A ki valaha Caprin járt, sohasem fe-
lejt el — Weimart. Gyönyörű hely
ez, élében egy csöndes, kis városka, mely-
nek híre oly nagyra nőtt, hogy nem fért
meg a fedelmű székely falai kö-
zött, hanem betöltötte az egész művelt vi-
lágot. Mikor a bolygó utas, Berlin, Mün-
chen, Lipce, Drezda után, az apró város-
kába kerül önkénytelenül meglepetődik és
és megzavarodik: hogy annyi nagyság mi-
kép férhetett meg ilyen kicsiny zugban s
milykép elhelyezett itt együtt Göthe, Wie-
land, Herder, Schiller, kiknek emlékeivel Weimar ma is teli? S a
girbe-görbe utcák és alacsonyok házak
közül sejtő őszön és titkos sugallat szá-
vára felemeli szemét s föl az enyhe légbe-
ről a derűs égből, a hol német irodalom-
nak a leggazdagabb szellemi bolyongva
álmodoznak s álmodozva alkotnak, ez esz-
mének és érzékének mennyi forrásból iván,
a mig éltek; — a hol pihenve nyugosza-
nak s illetve élnek, örök tényben, hitben,
dicsőségben mindig ragyogóbban, mióta
meghaltak. S minél jobban érzi lelkében
az ő termékenyítő ihletet sugárzani, an-
nál nagyobb elismeréssel adózik Károly.
A g o s t fejedelemnek, a ki eszével és
szívével összehozta és megmarasztotta e
nagyokat. A fényes idő, fényes emlékei
kegyeletes érzéssel simulnak a szívhez s a
vándor oly édes örömet elmereng a fél-
reeső nyugalmas, kies kis fészekben, hol
semmi nem bántja, semmi nem zavaria,
hacsak a maga csekélyisége nem.

Kedves szép napokat töltöttem Wei-

mában. Elzarándokoltam minden emlé-
hez, minden emlékes házba. Eljártam a
Göthe kertjébe, hol a lángész maradvá-
nyai már teljesen zűllöben, pusztulóban.

De valamennyi emlék közt a leghatal-
masabban nyomódta lelkembe O d y s-
s e u s emlékei. Minél tovább időztem
weimari muzeum Preller-termeiben
annál nehezebben esett elhagynom; lelke-
met annál gyakrabban elvonta minden
egyéb álmodozástól s annál tovább rin-
gatta izgalomban Odysseusnak, a csele-
nek, a ravasznak, a „bolygó görög“-nek
kalandos útján való követése. Preller
ez utat 16 improvizált képben, melyek min-
denhá a modern temperafestés legneveze-
tebb művei maradtak, örökítette meg
Homér regéi szerint. A félig mult hajo-
mányok elszíntelenítették az ókor mesevilá-
gának bűvös igézete mellett. S Károly-
Agost hósei felett győztek a hósi árnyékok:
Odysseus és bujdosó társai. Preller kép-
zelme és lelkesedése Homér arányaitan
teremtette meg e kalandozás szereplőit és
bájtait, merész szakadó szirtekkel, minők
Sorrentó, Amalfi vidékein és Capri szige-
tén kikiugranak rideg magánosságban ko-
paszon, rémitőn, csodálatos éles ellenté-
tet képezve a déli ég alj ama dus és buja
növényompajával, mely lábait borítja és
illattal elárasztja.

E heroikus képek nem a fantázia al-
kotásai: való-képek, töredékek a szépvilá-
gban, mely egyszerűsége a legjobb világok
legjobbika is, mint egy szellemes ironk
mondja valahol. Igen töredékei e szép vi-
lágban, a nápolyi tengerből környezet-
nek, hol Preller évekig bolygott itt,
nem ugyan akaratlanul, mint Odysseus, de
akaratlanul s művészi ihlettel választotta ki
és illesztette be képeibe a legmegragadóbb
pontokat. S e képek költői légkörükkel
egy vonzanak, úgy csábítanak ama földre,
ama szigetre, melynek partjai közt a tyrr-
héní kék tenger suttog, csattog, háborog,
Ez a képzet, mint egy álom olvad

össze s keresteti a megálmodott, meglevő
ideált.

A lélek sokszor jár így. A szív is. Al-
modik édes, megejtő magasságban, mikor
akár az egyedül-létnek, akár az éjnek nyu-
godalma borul fölébe; — álmodik valami
eszményképről, mely a valóságban meg van
valahol; s mikor sors intéséből vagy Is-
ten vezetéséből reá talál, annál fellobba-
nóbban és lobogóbban veszi körül rajongá-
sával, mert már kedves bizalmas titkos is-
merőse, igéző álmai tűződnek hozzája.
Az önáltató képeket a megcsodált eszmény-
képet mindig szebbnek festi, a bold-
og elragadtatás ragyogó ecsetével, — de
azért az az előre szövedt álom megma-
rad tisztán s üdén a lélekben vagy a szív-
ben, mint virág kelyhében a harmat.

Vágyódtam Olaszországba. 8 alig fogant
a vágy, — követte a kivétel. Siettem egye-
neat Nápolyra, a hol a természet gyö-
nyörűségeitől megigézve megálltam és he-
teleg pihentem. Ott andalogtam napról-
napra a Nationale villá-
b a n, a legfényesebb tengerparton:
andalogtam kora reggel, késő este, re-
kenő déliben, hűs délután, mert az ég és
levegő melegeink mindig más és más a
játéka, a tenger habverésének, tükrös csil-
logásának mindig más és más a színe. Az
öböl felkuszoruja elragadó, melynek egyik
felén Puzzuolival Cumue és Bajac, másik
felén Castella-mareval Sorrento, Capo della
Campanella s a régiek Aea szigete, hol

Szépbaja Kírké hatalmas
Szózatok istennő tartotta világi lakását,
Huga tudások Aestének, kik az emberi nemre
Fényt lövelő Napról sülteték s Porre szerelmes
Anjoktól kit is Okreános természetéből magzolt.

És mindig és hosszan elmerültem e
félkőszorú csodájába. Feen az ég tiszta,
sehol egy tenyérnyi folt, ragyogó kék, a
minő csak Jónia felett lehet; valami bűvös,
meleg színezéssel, a minő Olaszországban
is a ritkaságok ritkasága. Lenn a tenger
mélázó szeretettel, csendes hullámdallal rin-

gatja ezt a szép eget, s ég és tenger kö-
zös bűbája egyszerre gyönyörködteti a
rajta csüggő szemet, készíti álmodozásra a
merengő lelket. A tenger hullámdalaiba
bele-belevegve egy-egy régi rege az Odys-
seus syréneiről, a bűvös habok megbűvölő
leányairól, kik lángoló szemmel, csillogó
testtel, ragyogó aranyhajjal és csengő szerel-
mi énekek csaltak veszedelembe a könnyen
hívó férfiakat; s elpusztultak miattok sokan-
mert a férfi Adam óta mindig a könnyen-
hívás bolondja volt. Legálább úgy tetszik
az ábrándos léleknek, mintha ezek a regék
ott suttogának a habokban. Nem, nem a
habokban, magában a lélekben zsongnak
a mult idők történetének, emlékeinek visz-
szaverődő hangjai. Vonzó, hívogató hangok
a mikre egészen rájuk feledkeznek az ember
s még a nyugtalankodó Vezuv fenséges
képe sem ragadja ki ebből a nyugalmas
merengésből.

Néztém szembe Capri, mely a mesz-
sziről borongva ridegnek, zordonnak tet-
szik, csak a regéktől virágos, melyek min-
den emberöltővel újabb és gazdagabban
nőnek.

De az az álom, mely a Preller Odys-
seus képeiből lelkembe szövedt, s ott me-
geg-megújulva kizs

hírekről, melyeket állásáról való lemondásához írtak. Hogy eloszlasson minden kétséget, levélben jelentette régtől, hogy a legközelebbi napokban visszavonul Esztergomba a megkéri a herceprímást, hogy kevésbé terhes hivatali feljövél ki számára az érseki megyében, mert egészsége kímélte szorult. De egyúttal lépéseket fog tenni azok ellen is, a kik azt híresztelték felőle, hogy papi hivataláról lemondva, protestánsá lesz.

A budapesti állatkertből. Egyik budapesti levelezőnk írja: A Szt. István-napi nagy néptömegnek legérdekesebb és legmagasabb látványossága az állatkert lesz. Az igazgatóság minden lehető elkövet, hogy az éren alkalomból a fővárosba ránduló vidéki közönség élvezetes órákat tölthessen és jól mulasson az állatkertben s a látogatók különféle érdekes meglepetésben részesüljenek. Így Miss Ella Zuila és Miss Lu Lu ezen világhírű művészpár bűvészt és hajmeresztő mutatványait napoként kétszer fogja a délutáni órákban bemutatni a nagy közönségnek. Továbbá számos érdekes, ritkább fajú és nagy értékű állatot is szeretett be az igazgatóság, a melyek mind az ünnepnapokra érkeznek meg.

Rövid hírek. V a d n a y L a j o s nyug. legfőbb ítélőszéki bíró, a régi politikai élet egyik jeles hajnoka. V a d n a y Károly országgyűlési képviselő és író-írók kedves atyja, mint részvételt értesültünk, szombat este fél 10 órakor, élete 84-ik évében, évekig tartó betegsége után, végelgyengülés következtében elhunyt Budapesten. — G ö r g é n y b e n Pausinger fővezér már megkapta az utasításokat az ősi medvevadászatokra, melyekre Rudolf trónörökösrel, hír szerint, a walesi herceg is le fog járulni. — A z a g r á b i e l l e n z é k i l a p o k szombati szímai a vezérek helyén tiszta fehéren jelentek meg, mert a cenzura nem engedte meg a bűn távozását irtó cikkek kinyomtatását. — S a b a d e k a nagyvendéglő bérletének, Keoskának, — szép fiatal leánya agyonlétte magát, szerencsétlenül szerelem miatt. Egy szerb földbirtokos elcsábította és következmények jelentkezésére, ott hagyta a könnyűbűnő leányt. — N a g y t ö z Szent-Péter mosonméggyei községben, 15 ház, 25 paja, sok gabona és takarmány égett el a kár mintegy 500000 forint. — N a g y y á r a d o n szombatra virradó éjjel kirabolták az orthodox zsidótemplomot s mintegy száz forintnyi persely-pénzt vittek el.

NAGYVILÁG.

Az első parancs. A kis spanyol király a napokban adta ki első parancsát. A dolog így történt: Nemsokára bekövetkezett volna az ideje annak, hogy a kis spanyol királynak nincs többé szüksége a jankára; de a dajkának neheze esik a válás, mert nagyon megszerette a kis Alfonzót, meg a helyet is, a melyhez hasonló nem sokat talál dajka a világon. Rátanította tehát a királyt erre a mondatra: „A dajkának itt kell maradnia, én akarom!” S a kis király ezt annyiszor ismételte, hogy az anyakirálynő végre is kijelentette, hogy ő felsége határozott akaratának nem lehet ellenszere. A dajka tehát megmarad a kis király mellett, ha nem is tehet neki többé olyan fontos szolgálatokat, mint ennél előtte.

Az utolsó gastein-i találkozás. A berlini „Kreuzzeitung“-ban egy szemtanú a következőket beszéli el: Augusztus 6-án volt egy ére, hogy az elhunyt Vilmos császár és Ferenc József Ausztria-Magyarország uralkodója utódlásra találkoztak Gasteinban. Egy levelező közleménye,

Mintán Madame Fano halgatott, Czalettel folytatja:

Egészen nyíltan fogok önnel beszélni. Jövelem első szövege az volt, hogy önt meg egyszer lássam, és egy utolsó kíséreltet merészelek. Oly örültem szeretnem önt, asszonyom, hogy képes volnék mindenem áldozatát meghozni, hogy önt bírassam. On meggyőződtem, hogy a lehetetlenségről, az elérhetetlenségtől tükredek. A legnagyobb kincs meg van vonva tőlem és nérem kell, hogy jóvá tegyem az életet. Ma napig nem lehet egy mennyasszonyt erőszakkal megvenni, de szenvedélyem dacára elég bölcselkedő vagyok, hogy a megvalósíthatatlanságon nyugodjam meg. Drága Madame Fano igaz volt, még nem vagyok oly öreg, hogy új életpályát ne szerezzek magamnak; azonban a cselekvő pénzre van szükségem és egy biztos társadalmi állásra, hogy bizonyos magasabb összeköttetéseket, miket már bírok, kiaknázhassak. Ezt nagyon könnyen tehetem egy gazdag házassággal — mondjuk egy szép, katolikus, gazdag és tekintélyes fiatal angol nőt. Mindegyik egyetlenné vannak mis Kilythben. Beláthatja, miért nem hagyhatom el most Monte Carlot.

Varuna összerakódott, és felemelő karjait haragos és megváltó mozdulatul.

Örültnek kell lennie! — kiáltott fel — hogy így tervet gondoljon ki, és még örültebb, ha a legokébb reményt táplálja annak valószínűsége iránt és hogy azt nekem elmondja!

Miért?

Mert inkább szeretném a sirban látni testvéreimet, mint önnel összekötni. Azonban én nem télek föl, Czalette ezredes, és még azon esztendőben, ha tartanék az ön befolyásától Helénára most intve vagyok az ön nyíltsága vagyis inkább hiúsága által.

On ismét rosszul értett. En a legnagyobb alázatossággal közeledtem mis Kilythhez és reményem a sikerben nem a saját vonzerőmon nyugszik, hanem egy feltételezésre, a mit próbára tenni legközelebb alkalmam nyílik.

Mintán Czalette c szavakat bevégezte, elkagya Madame Fanot a nélkül, hogy elbucsuza és a villába lépett.

(Folyt. köv.)

mely szerint Erzsébet királyné is jelen lett volna a találkozásra, tévedésen alapul. Ferenc József király augusztus 6-án a déli órákban érkezett, egy szombati napon s másnap ugyanezen órában hagyta el a szép fürdőhelyet. Soha sem történt két ilyen hatalmas uralkodó találkozás oly egyszerűen, mint ez alkalommal, de a külső fényhiányt természetesen pótolta a két uralkodó érintkezése rendkívüli szívélyessége. Ferenc József és barátját a legnagyobb figyelemmel részesítette. Először is polgári ruhában jött Gasteinba és a ki ismeri az osztrák-magyar nalkodót, tudni fogja, hogy az mily nagy áldozatot hoz az egyenruha levételével. Az uralkodó megérkezése után zonnal felsietett a fürdőkastély lakosáin, melynek ajtájában Vilmos császár állott. Ez megölelte az érkezéskor fejfedelmét, megölelte s így szólt: „Bizonyosan nem gondoltam, hogy ennyi itt viszontalaz? Mire amaz így felelt: „Csak azt mondtam, hogy teljes szívemből örülök, hogy téged itt Gasteinban látok. Valóban megható módon utasított vissza Ferenc József minden viszontlátogatást; úgy gondolt az érdemes öreg urra, mint gyermekre az atyjára. Együtt elköltözték ebéd után sétakocsizást tettek. Esteli együtt-létéről lemondtak, először, mert Vilmos császárt kímélni akarták, másodszor, mert Ferenc József mint korán kelő, korán is fekszik le. Este a hegyeket és a vízesést pompásan kivilágították. A nagyvárú látványt, melyet a villanyfény által lángoló hullámokká változtatott morajló víztömegek képeztek, Vilmos császár a „fürdő“ kastély egy hátulról ablakából nézte. Másnap reggel az uralkodók, mindenik a saját vallása szerint, részt vett az isteni szentmisében. Ezután Vilmos császár minden áron megakartá látogatni feleségét barátját; de Ferenc József ne szívtette Vilmos császár tervének s hirtelen a császár lakásán termett, ép mikor az a látogatóhoz felkészült. Ekkor megrogtalaztak és elbucsuztak. Az utolsó kézsorú és utolsó csók, a melyet váltottak, nem a közönség előtt történt, mely süti tömegében lepte el a tört. Midőn Ferenc József a lépcsőn lefelé haladt, alig volt ura érzelmeinek, látását rajta, hogy az a bucsu a szívég hatott. Biztosra vette, hogy most mindennek elég van tőve és gyorsan hajtott tovább a közönség kíváncsi szeme elől, a nélkül, hogy csak egyszer is visszatérekintett volna. Vilmos császár pedig ott állott a magasban az erkélyen, hogy még egy utolsó üdvözlést intson utána. De barátja nem fordult vissza. Vilmos császár elmélázva nézett utána a kocsinak és visszatért lakosztályába. Így vált el egymástól a két uralkodó örökre. Vilmos császár bizonyára érezte, hogy ez uttal látta utoljára fejedelmi barátját ez életben.

A belloval emberrablók. Bécsből jelentik: Kálmán dr.-hoz szombaton Bellováról érkezett távirat jelenti, hogy Lavender és Binder a rablók kezéből kiszabadulván, éjjel után 1 órakor oda-érkeztek s már családjuk körében vannak. Kálmán dr. a távirat vétele után azonnal a külügyminisztériumba sietett, a hol azt az ígéretet kapta, hogy a két megsebesült ember kártérítési követeléseit a bolgar kormány annnyival is erősebben támogatják, mert a külügyi hivatal a történetekért kizárólag a bolgar kormányt teszi felelőssé.

Olaj a vihar ellen. Párizsi tudósítónk jelenti: Új módszer találtak fel arra nézve, hogy miként lehessen tengeri vihar alkalmával az olajat a hajótól bizonyos távolságra kiönteni. A lövegek, melyek olajjal töltött hengereket tartalmaznak, messze dobhatók s a legnagyobb pontossággal épen ott pukkannak szét, a hol szükség van rá. Így módon olajjal lehet elborítani 4-500 méter kerületet, melyen belül a hajók teljes biztonságban vannak a vihar elől.

Rövid hírek. A párizsi sztrájk mozgalom esendűlt, a munkás-törvényt újra megnyitották s rendezvények többé nem történtek. — Polubojarinoff orosz szíves, ki 1878-tól 1882-ig a bolgar sereg parancsnoka volt, mint „magánzó“ Bulgáriába utazott. — O'Kelly ír parlamenti képviselő izgatás miatt négyhavi fogságra ítélték. — A porosz hadügyminisztérium próbákat diszidálal fegyverez föl több vértés ezredet. — Az úskübi bolgar metropolita nagyon is nyíltan kezdte fúzni a panbolgar izgatást, de a török kormány kurtán elbánt vele: kiexpedálta a határon. — R ó m a i l a p o k azt újságolják, hogy Leo pápa az utóbbi éjéket egyikén titokban kikocsizott és bejárt Róma utcáit, látni óhajtván a nagy arányú új építkezéseket.

Reg p o r e k Olaszországban is vannak, mint a milánói eset mutatja, hol egy a legelső olasz vasút építéskor 1846-ban indított per most dől el; panaszosak, vádlottak, tanúk, az első bírák mind rég meghaltak. — N a g y t ö z v é s z p u e z t i t t a el Németország egyik legjelentősebb fonógyárát, a schweizerthal Tepneryárat: a kár körülbelül meghaladja a félmillió márkát. — A k r a k ó i g y a k o r i a t o k r ó l e m i t t e t t k, hogy Wéndt századost egy katoná agyonlétte. Tényleg bosszúból tette. De golyója tulajdonképp a főhadnagynak volt szánva. A vizsgálatt meddő maradt, míg végre egy degradált altiszt maga nem jelentkezett s elmondta az esetet. Wéndt százados a lövés pillanatában kisse előre hajolt s a rogyott le holtan. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — M a i n z b a n a napokban halt meg egy polgár, ki 1866-ban az akkori császárnéknak felett elkedvetlenedve meg fogadta, hogy többé ki nem lép a házából s csak, ugyan 22 évig viselte az önkéntes rabaságot.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

„A szerelem örvénye.” Ilyen című regényre hirdet előfizetést a szerző: K ö r ö s i László dr. nevűben Tábor Adolf kiadó. Midőn az új regényre előfizetést vagyunk szerencsések kérm, — szót a felhívás, — nem hozhatunk fel mellette jobb ajánlatot, mint „azt, hogy magából az élet-

ből van merítve s egy gyakorlott elbeszélő író tollával van megírva benne a szerelem története. Az első részben egy szerető pár, a másodikban egy házaspár szerelmének örvényei tűnnek fel, végzetes válságokkal, melyeket azonban nem enged katasztrófává fejlődni a szerető szív. Ott a haszonlesők üldözik a kirepült galambot, itt a megtanorodott husáng félrevert harangjai kondulnak meg. A vonzó elbeszélés és hangulatos előadás társadalmunk uralkodó eszméivel van áttéve. Az olvasó s mében évtizedek óta ismer a olyan alakokkal találkozik, a kik ez idő szerint uralkodnak. Az új regény tehát nem gyakorlatos idegen vagy költött régiókból kölcsönzött benyomást. A „szerelem örvénye” első része, a „kirepült galamb” a kritika olyan megleghangú elismerésében részesült, hogy ez buzdította a szerzőt a ozikikus második rész megírására is, mely szoros összefüggésben áll az elsővel. Tisztelettel ajánljuk K ö r ö s y László dr. ozikikus regényét, a két részből álló „szerelem örvénye” címzet viselő új művet az olvasó közönség szíves rokonzenévé. Mind a két rész együtt vére, negyven nyvi terjedelmű dacára, csak 2 forint Külön-külön 1 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek augusztus 30-ig küldendők be. Esztergom, 1888. aug. 10. Teljes tisztelettel Tábor Adolf, az „Esztergom és Vidéke” kiadó-tulajdonosa.

Az „Ország-Világ” e heti (33) száma a következő változatot tartalmazza: „A következő változatot tartalmazza” cím alatt Benedek Elek érdekes utirajzot írt, Bárony István, jeles novellistánk „Nyomorultak” című beszélyét közli, „Híres magyar párbajok” Gyalog Huszártól, G a l M o z e s „A tanár úr” című, egészséges humorral írt elbeszélése. Szabó Endre „Orosz levelein” kívül a lap még A b o n y i Árpád „Egy langoska” oz. regényének folytatását közli s élénken szerkesztett rovatokat ad. A művészi képek közül fölemlítjük: Vilmos császár rajzát „Harcz páncélosok és torpedó-hajók között” Gabriel Max „Angelá-ját”, Zewy Károly „A zálogházban” és Willem s „Kelengyevásáris” című festményeit stb. — Előfizetési feltételek: jan.-decz. 10 ft jan.-jun. 5 ft, jul.-sept. 2 ft 50 kr, julius-decz. 5 ft. Az előfizetési pénzek a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők. (IV. Kecskeméti-utca 6. szám.) Budapestre.

Táviratok.

— Olaszok támadása. —

Róma, aug. 13. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A z o l a s z o k m e g t á m a d t á k a S i n g a n a i t i e r d ő t t s e l o f o l g a t t á k a z t a z a b i n i a i a k tól, de aztán a csapatalkban levő bennszíttől árlása folytán kénytelenek voltak nagy veszteséggel meghátrálni. Azt hiszik, hogy az olasz tisztek egy kivételével mind elesetek.

— Oroszország és Bulgária. —

London, augusztus 18. (Az „Aradi Közlöny” ered. táv.) Pétervári távirat szerint Oroszország Bulgáriát illetleg ragaszkodik követeléséhez, hogy Ferdinánd eltávolíttassék.

— Boulangerista zavargások. —

Párizs, aug. 13. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Tegnap Jeandangelyben Boulanger odaérkezése alkalmával nagy zavargások voltak. Perrin tanár antiboulangerista több revolver lövést tett, némelyek szerint Boulanger kocsijára, mások szerint önévédelméből, mert a Boulangeristák megtámadták. A esendőrség erősen küzdelépet és számos elfogatás történt.

Szerkesztői üzenet.

— Gyászoló rokon. A kérdéses halálhírt ugyanazon a napon hozta valamennyi aradi lap. Hogy a rendőrség — honnan e hírt kapuk — csak 17 nappal halála után küldte ezt velünk és mint fria dolgot tállalta fel arról mi nem tehetünk. A rendőrségnél azt tartják: „gyorsaság nem bszor-kányaság.”

Közzgazdaság.

Időleges gyümölcs- és konyhakerti kiállítás. (Vásár.)

A budapesti kereskedelmi muzeum programmszerű hivatala lévén hazai termékeinknek kelendőségét emelni és azok kivitelét előmozdítani, mindazon czikkekre nézve, melyek az állandó kiállításban helyet nem foglalhatnak, azon eljárást követi, hogy azokat külön rendezendő időleges kiállításokon mutatja be a fogyasztó közönségnek és a kereskedőknek.

A f. évben következő időleges kiállításokat — illetve vásárokat fog tartani; és pedig:

egy ő s z i g y ü m ö l c s é s k o n y h a k e r t i k i á l l í t á s t (v á s á r t),

egy s a j t k i á l l í t á s t é s

egy m é h é s z e t i k i á l l í t á s t (v á s á r t).

E kiállítások czéja: a fogyasztó közönséget, valamint a kereskedőket a hazánkban termelt, fenn elősorolt czikkekkal, valamint a termelőkkel megismertetni, terményeink kelendőségét előmozdítani és azoknak új piacokat szerezni.

Nem szenved kétséget, hogy így vásárszerű kiállítások, ha bizonyos előre megha-

tározott időszakokban ismétlődnek, a vevő és termelő közönségnek nagy előnyöket nyújtanak és a forgalom élénkítésére nagy befolyást gyakorolnak.

Ezen időleges kiállítások úgy vannak szervezve, hogy a termelőkre nézve költségekkel egybekötve nincsenek; helypénz nem követeltetik, minden szükséges berendezési tárgyról a muzeum igazgatósága gondoskodik, a kiállítások 50% s z á l l í t á s i k e d v e z m é n y b e n r é s z e s ü l n e k, csupán a tényleg eszközölt eladások vagy megrendelések után szedetik egy bizonyos jutalék.

Minél nagyobb a kiállításokban résztvevő termelők száma, annál nagyobb az érdeklődés a fogyasztó közönségnél és a kereskedőknel.

A múlt évben tartott első gyümölcs-vásár alkalmával az összes beküldött készlet a megszabott áron elkel, dacára annak, hogy az időjárás kedvezőtlen volt és termelőink nagyrésze nem követte az utasításokat.

A kereskedelmi muzeumnak szándéka ez évben a külföldi figyelmét is a rendezett kiállításokra felhívni és oda hatni, hogy azokat külföldiek megismerjék és üzleti összeköttetésbe lépjenek.

Ez kiválóan azon termelőkre nézve lesz előnyös, kik a fővárostól vagy nagyobb vidéki városoktól távolabb laknak és ez okból termékeiket eddig nem tudták előnyösen értékesíteni.

Nem tudjuk eléggé figyelemztetni lapunk közönségét e kiállítások fontosságára és a termelőkre való nagy előnyére utalni és egyuttal felelmentni, hogy a kiállítási szabályzatok és bejelentési ívek a gazdasági egyleteknél, kereskedelmi és iparkamaráknál, a közgazdasági előadóknál, a méhészeti egyleteknél és a kereskedelmi muzeum igazgatóságánál kaphatók.

Az alábbiakban közöljük a gyümölcs- és konyhakerti kiállítás (vásár) iránt szükséges tudnivalókat:

1. A budapesti kereskedelmi muzeum a városligeti nagy iparcarnoknak időleges kiállítások számára fenntartott részében friss és feldolgozott gyümölcs valamint konyhakerti kiállítást rendez, mely f. é. szept. utolsó napjaiban megnyitattik és okt. 31-én bezáratik.

2. A kiállítás czéja a fogyasztó közönséget, valamint a kereskedőket a hazánkban termelt ősz és téli gyümölcsfajokkal s zöldségfélékkel, valamint a gyümölcs feldolgozásának legcélszerűbb módjával megismertetni, a hazai gyümölcs- és konyhakerti czikke kelendőségét előmozdítani és azoknak új piacokat szerezni.

3. A kiállítás tárgyai:

- a) alma, körte, birs, berkenye és lasponya;
- b) ősz barack, szilva, sém és az esetleg eltartott nyári csontfák;
- c) dió, mogyoró, mandola és gesztenye;
- d) ősz málna, szeder és szamócazafajok;
- e) edényekben tenyésztett gyümölcsfák gyümölcseivel együtt;
- f) szőlő;
- g) gyümölcsaszalványok és a gyümölcs feldolgozásának mindennemű alakja;
- h) aszaló-kemenőzek természetben, mintakban és rajzban;
- i) gumós és gyökérnemű zöldségek;
- k) káposztafélék és levélzöldségek;
- l) mellékételek szőlő-zöldségfélék;
- m) hagymanemű és fűszer-zöldségek;
- n) hús és vetemények hüvelyben és kifejtett állapotban;
- o) szárított, aszalt zöldségemlék és zöldségkonzervek;
- p) a gyümölcs szállítására szolgáló eszközök, befűtött gyümölcsöknél való üvegek, gyümölcsészeti szerszámok stb.

4. A muzeum igazgatósága kizárólag gyakorlati czélokat tartván szem előtt, csupán oly gyümölcs és zöldségfélék beküldését óhajta, melyek minőségükkel, vagy a termelés mennyiségével fogva nagyban eladásra és kivitelre alkalmasak.

Ennélfogva felkértem a termelőket, hogy csak oly gyümölcsöt jelessenek be, melyből nagyobb készlet felett rendelkeznek és a melyre nagyobb megrendeléseket elfogadhatnak. A legkisebb mennyiség, mely beküldhető: almából, körteből, birsalmából 100 darab, a többi gyümölcsfajokból 10 kiló, szőlőből 5 kiló.

5. Az igazgatóság további felszólításáig az első küldemény amazoknál ne haladja meg az 1000 darabot, a többi gyümölcsfajoknál az 50 kilót, a szőlőből a 10 kilót.

Kivételt képeznek oly gyümölcspéldányok, melyek hazai gyümölcse tenyésztők által a gyümölcsészek venni óhajtó közönségnek bemutatni szándékoznak és a melyekből egyes példányok is mintakép beküldhetők.

Ez esetben az eladó gyümölcsfacsémék száma közlendő.

Az a), o) és m) alatt említett zöldségfélékből 10-15 csomó, illetőleg 40-50 darab, a káposztafélékből és levélzöldségek-ből 20-25 darab, a hüvelyes veteményekből 50-100 kiló küldendő, megjegyezve, hogy a zöldségfélék a kiállítás tartama alatt hetenkint egyszer friss árval pótlandók.

6. A bejelentés az ide mellékelt bejelentési ív egyes rovatainak pontos kitöltése mellett folyó évi szeptember hó 10-ig eszközlendő.

A bejelentett gyümölcs legkésőbb f. é. szeptember hó 25-i g, szőlő és zöldségfélék szeptember 28-ig beküldendők.

6. A gyümölcs kosarakban vagy hordókban szállítandók. Minden kosárba vagy hordóba a kiállító nevét, a gyümölcsfaj el-

nevezését és a darabszámot vagy súlyt magában foglaló jegyzék csatolandó.

A küldemény tartalmáról annak feladásakor a muzeum igazgatósága levél útján is értesítendő.

A múlt évben tartott első gyümölcskiállítás alkalmával azt tapasztalta az igazgatóság, hogy a beküldött gyümölcs nagyobb része oly rosszul volt csomagolva, hogy sérült állapotban érkezett Budapestre, továbbá a kiállítás részéről nem fordított elég gond a gyümölcs osztályozására.

Ennélfogva a termelő urak saját érdekében, de egyuttal kivitelünk emelésé érdekében is különösen figyelemztetjük, hogy almát, körte, birsalmát és szőlőt vékony papírosba csomagolva szállítsanak, hogy továbbá a gyümölcsöt osztályozva külön-külön szállítsák, úgy, hogy egy és ugyanazon fajta gyümölcsnek legkezebb és serteiten példányai, mint I.a) a kisebbek, de hasonlóképp serteiten példányok, mint II.a) és a hibás példányok, mint III.a) jeleztesse.

Ugyanezen eljárás követendő megrendelések esetében, melyek végrehajtásánál kiváló gond fordított arra, hogy a szállított minőség a kiállított és megrendelt minőségnek teljesen megfeleljen.

Tapasztalatok továbbá, hogy egyes termelők túlságos árat szabtak, melyek folytán a nagyban eladás lehetetlen volt. Saját érdekében figyelemztetjük a t. kiállítók, hogy ily eljárás mellett soha sem leszünk képesek a külfölddel versenyezhetni és a gyümölcskivitel állandósítani.

7. A kiállító vasuti igazolványt nyerne, melynek alapján a vasuti szállítási díj 50 százaléknak elengedésére tarthatnak igényt.

8. Térdj nem fizetendő; a szükséges állványokat és asztalokat a muzeum igazgatósága díjtalanul szolgáltatja, hasonlóképp a gyümölcs kiállítására szolgáló tányérok is ingyen bocsátatnak a kiállító rendelkezésére.

A muzeum által eszközölt eladások és megrendelések után 10 százalék jutalék fizetendő.

9. A muzeum igazgatósága a beküldött gyümölcs és zöldség elomlása esetében nem nyújtott ugyan kártérítést, mindazonáltal megteendő mindazon intézkedéseket, melyek a gyümölcs jókarban tartására nézve szükségesek.

10. Azon gyümölcs, mely a kiállítás befejeztéig el nem adatott és a mely felett a kiállító november hó 10-ig nem rendelkezett, elárvereztetni és a befolyó összeg 10 százaléka levonásával a kiállító rendelkezésére bocsátatni fog.

Budapest, 1888. évi augusztus hó 1-én. M a t t l e k o v i t s S á n d o r, elnök. N é m e t h I m r e, igazgató.

Vegyes közlemények.

A kőolaj szilárd anyaggá változtatása. P á r i z s b ó l í r j á k l a p u n k n a k: Ugy hallatszik, hogy feltaláltak a kőolaj szilárd anyaggá átváltoztatásának titkát; mi nem egyéb, minthogy egy kevés szappannal kell vegyíteni, asztán felforraltatni, midőn aztán a kihűlt anyag elég szilárd arra, hogy akár koszkákba vágassék. A petroleum kezelés és kereskedés sokat nyere fontos felfedezés által.

— Szász-örlet. —

(Augusztus 13.)

(B.) Készaru nagyban 28.75—29, kicsinyben 29.25, hordó nélkül per 100 liter %.

— Budapesti gabonabörze. —

(Augusztus 13.)

Jó kínálat mellett a vételkérő tartózkodók maradtak. 20.000 mm. jött forgalomba, és 5, gyengébbek 10 krral olcsóbb áron adatott el. Buza tavaszra 8.01—8.02, búza őszre 7.50—7.51, zab őszre 5.27—5.28, kukorica július—augusztusra 6.23—6.24, kukorica 1888 évre 5.14—5.15, káposzta-repoze 12.75—12.87.

Közlekedés.

	A vonat	ind. Aradról	érk. Aradra
Csabad vegyesvonal	regg. 6.20	este 7.	
Budapesti személyvonal	d. u. 12.31	regg. 5.45	
	este 9.17	d. u. 4.10	
Erdélyi vegyesvonal	d. u. 4.30	d. e. 8.42	
„ vegyesvonal Rad-na-Lippaj	d. u. 2.17	d. e. 7.38	
„ személyvonal	regg. 6.	d. e. 11.19	
Temesvári vegyesvonal	regg. 6.05	d. e. 9.27	
	d. u. 5.48	este 8.14	
Borosszécsi vonat	regg. 6.30	regg. 8.36	
	d. u. 5.40	este 6.07	
Szegedi gyorsvonal	regg. 7.	regg. 8.14	
„ személyvonal	regg. 4.40	este 8.5	
	d. u. 3.17	d. e. 7.50	

Felölő szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD.

NYILTTÉR.

T. CZ.

Van szerencsém tisztelt vevőim-mel ezennel tudatni miszerint

Bräuner Zsigmond

szabásmozat mai napon üzletemből elbocsájtottam, minélfogva ő továbbra nincsen feljogosítva, megbízásokat vagy pénzt nevében vagy számlámra felvenni.

Arad, 1888. augusztus hó 11-én

Kiváló tisztelettel

Neubauer L.

uri szabó.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Augusztus 11-én.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 48 . . .	102 10	102 40	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közti vaspálya	383	384	M. földhitelint. papírrérték 58	102 75	103 25
M. „ papírrádék adóment. 58	90	90 30	Osztrák hitelintézet	311	311 20	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110	215	„ „ „ 48	100 50	101 10
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300	151 25	152 50	Osztr. magyar bank	878	880	Budapesti III. ker. takarék. . .	108	110	„ „ „ 48	95 25	95 65
fc.) 58	150 50	151	I. magyar iparbank	153	154	Országos központi	452	457	„ arany v. ezüst 58	132	152 50
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	150 50	151	Pesti magy. keresk. bank . . .	712	715	Pesti hazai első	7325	7525	„ jelzálogbank 58	102 50	103
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.)	97 50	98 50	Bécsi bizt. társulat	200	205	Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455	„ „ „ 58	101 50	102 25
adóment. 58	97 50	98 50	Bécsi élet- s. jár. bizt. társ. .	210	212	Magyar árt. takarékp. részvény .	88	89	Kisbirt. orsz. földh.-int. 58	101 50	102
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.)	126 50	126 50	Első magy. általános bizt. társ.	3050	3060	Alagut	145	147	Osztr. magyar bank o. é. 58	101 75	102 30
adóment. 58	126 50	126 50	Fonclere pesti bizt. társ. . . .	71	72	Áll. általános waggon kölcs. társaság	69	72	„ „ „ 48	99 90	100 60
M. 1876. kel. aranyban (els.) adó-	115	115 60	Magyar-francia bizt. társ. . . .	175	180	„Franklin“-társulat	198	200	„ „ „ 48	99 90	100 60
ment. 58	115	115 60	Pannonia visszab. társ.	980	996	Ganz és társas. vasúti, és gépgyár	826	830	Pesti keresk. bank 68	102	103
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	129 50	139 50	Concordia malom	403	410	Geschwindt-féle szeszgyár . . .	330	332	„ „ „ 58	101	101 50
50 frt drbja	129 50	130 50	Első budapesti malom	870	880	Gyapjumi, és biz. I. magyar . . .	246	250	„ „ „ 58	101	101 50
Tiszai és szegedi kölcsön 48 . .	124 30	125 50	Erzsébet malom	242	244	Keresk. épülete	675	—	Albina tak. és hitelint. . . 68	101	102
M. k. földm. kötvények 58 . . .	105	106	Hengermalom	525	530	Könyvnyomda „Athenaeum” . .	444	448			
„rad. 58” 1867. zá-	105	106	Lutza malom	252	255	Pesti	1070	1100			
M. k. földm. kötvények temesi 58	105	106	Molnár és sítők malma	353	355	Közébn. és téglagy. (Drasche) .	221	222	Budapesti lánchíd 58	104	105 50
„rad. 58” 1867. zá-	105	106	Pannonia malom	755	760	Nemzetközi waggon-kölcsön-rész-	59	60	Loyd- és tőzsde-épület . . 68	99 50	—
M. k. földm. kötvények horvátb-	105	106	Viktoria malom	130	132	vénnyársaság	—	—	M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	—	—
orsz. 58	104	—	„Adria” m. tengeri hajóz. részv. t.	175 50	176 50	Pesti építő-társaság	100	101	Osztrák vörös-kereszt-egylet . .	17 50	18
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104 25	105	Alföld-fiumei vasút 58	—	—	Rimamurány-salgótarj. vasútrész.	171	172			
„erdélyi jelz. urb. vk.	98 50	99	Bátaszék domb.-zakany vasút 58	—	—	Salgótarjáni középbn.	152	154			
„100 frt 58”	99	100	Déli vasút 58	154 50	155 50	Schlick-féle vasúti, és gépgyár .	810	820			
Szőllődezmavált. kötv. (100 frt) 58	106	107	Eszaki vasút 58	172 50	173 50	Schlick-féle vasúti, és gépgy. II. kib	270	274			
Pest vár. kölcsön 1870. évből 68	107 25	109	Erdélyi vasút 58	142	143	Serfőző első magyar	110	120			
„1871. évből 68”	100 75	101 50	Győr-sopron-ebenfurti vasút 58 .	160 50	161 60	Sóskuti kőánya	104	106			
Budapest f. 1880. kölcsön 68	100 75	101 50	Kassa-oderbergi vasút 48	157 60	158	Spodum- és csontlisztgyár . . .	149	150			
Budapesti bankgyén. részvény.	100	100 50	Magyar galiczi vasút 38	232 50	233	Szálloda-részvénytársaság . . .	252	255			
Magy. árt. hitelbank	281	281 60	M. ny. v. (sz.-győr-grácz) vasút 58	—	—	Tégla- és mézszeszgyár	105	105 50			
Magy. jelz. hitel II. kib. in. elismv.	89 25	89 60	Osztrák áll.-mvasút 58	—	—	Török dohányrészvény	—	—			
Magy. lez. s. pénzváltóbank . . .	89 25	89 60	Pécs-barcsi vasút 58	—	—	Gőztéglagyár kőányai szelv. nélk.	—	—			
			Tiszavideki vasút 58	—	—	M. jelz.-bank ny. kölcsönköt. 4 sz.	—	—			
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 58 .	—	—						

2397/888.

481 1-8

2171/888.

59781. C. II. szám.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán a Bokszeg, Repszeg, Monyoró, Berza, Algyest és Vojvogyen községekből alakított XXV-ik egészségügyi körben, Bokszeg község székéllével turesedésben levő körorvosi állásra ezenmel pályázat nyitattik.

Annak előrebocsátásával, hogy a választás Bokszeg községe házában folyó évi szeptember hó 25-én d. e. 10 órakor fog megtartatni, s hogy:

- a, az állás 600 frt évi fizetés,
- b, éjjeli 40 kr., nappali 20 kr. látogatási díj, és
- c, hogy a szkkhelyen köteles leend a halotikémlest 20 kr. díj mellett teljesíteni.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy figyelemmel az 1887. évi XIV. t. cz. ide vonatkozó szakaszaira pályázati kérvényüket alólírottán folyó évi szeptember hó 24-ik napjának esteli 6 órájáig annyival inkább nyújtsák be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Boros-Jenő 1888. Augusztus 10.

Czárán
főszolgabíró.

18990/1887.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumnak 51201/1887. II. sz. a. kelt következő körrendelete ezenmel közhírré tétetik.

A vasutak mentén már több ízben fordultak elő esetek, hogy gyermekek a sínekre követ-raktak vonó-sorompókkal ellátott átjáróknál, tehát a pályáról a sínek felől távolabb eső helyen nagyobb méretű követeket a sínek és mérőgerendák közé szorítottak, illetve ékeltek, mi által esetleg nagy szörénység idézhető elő.

Mintán a kiskorúak által elkövetett ilyenmő gyakorlatok és veszélyes cselekmények (példán vonatoknak követekkel való megdobása stb.) lehetőleg megelőzeni dök és ha megtörténtek megtorlandók, mi bűnvád-aton nem történhetik, mert azok az 1878. évi V. t. cz. 8. §-a értelmében az életkor 12-ik évének betöltéséig nem büntethetők, s mintán az 1879. évi XL. t. cz. 12. §-a értelmében a fentebb idézett határozmány folytán 12 évesnél fiatalabbakkal szemben az 1879. évi XL. t. cz. 111 §-a sem alkalmazható a kir. járásbírósgok által, az igazságügyi valamint a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg az alább következők rendeltetnek el:

Azon szülők, rokonok, gyámok vagy felügyelők, kiknek gondjára bízott 12 évesnél fiatalabb gyermekek a vasúti sínekre követ raknak, a vasúti átjárók korlátait felnyitják vagy beteszik, a vasúti jelzőket megfordítva állítják, a vonatokat követ dobálják s általában hasonló cselekményekkel a vasúti közlekedés biztonságát veszélyeztetik, a kellő felügyelet elmulasztásával kihágást követnek el s az 1887. évi VIII. t. cz. 2. §-ában jelzett cselekményekért 2 főtől 100 főtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 10 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni, a kihágások elbírálására hivatalos közigazgatási fokozatos hatóságok által.

Figyelemztetnek ennél fogva a szülők, gyámok, gondnokok és felügyelők, hogy az életkor 12 évet még be nem töltött gyermekeiket, gyámoltjaikat, gondnokoltjaikat vagy felügyeltjeiket a vasúti szörénységek okozhatásától a fentebb büntetés terhe alatt a legszigorubb házi fegyelem gyakorlásával tartassák vissza.

Arad, 1888. július hó 24-én.

A városi tanács.

Felhívás.

Az 1883. XLIV. t. cz. 36. §. d) bekezdése értelmében közhírré tétetik, miszerint az 1888. évre kivetett összes adók előirattak, minél fogva felhivatik az adókötöles községek, hogy adókötvényesekéjét előírás, illetve az esetenként előírt adókötvényesé végett legkésőbb folyó évi augusztus 15-ig különben bírság terhe alatt az adóügyi osztálynál bemutassák.

Arad 1888 június hó 26-án.

A városi tanács.

11852/1888.

Hirdetmény.

A szörénység itálók kimerésével foglalkozó egyéneknek tudomására hozatik, miszerint a tanács részéről kimondatik, hogy

1. A szilva-, törkölypálínál és a cognacnál oly készletekre nézve, melyek legkevesebb 3 hónapon át megkezdettélit fekszenek a raktáron apadás ozimén egy évre 3%, lez leírandó akként, hogy a leírásba veendő szörénység kiszámításánál a megkezdett hónapok nem, hanem csak a befejezett hónapok lesznek alapul veendő.

2. Gabonapálínálkál a 15% fokoson felül 16-18 fokos is kimerhető hektoliterenkint 10 frt illeték mellett, azonban oly megszorítással, hogy ezen erősebb pálínálkál a kimerők csak eg- és nem többféle foktartalmat is tarthatnak.

Arad szab. kir. város tanácsának 1888. július 9-án tartott üléséből.

A városi tanács.

12307/1888.

Hirdetés.

A nagym. m. kir. belügyminiszterium 44675-VIIIb A) 1888. szám. a. kelt körrendelete nyomán ezenmel közhírré tétetik, hogy a légkör tisztaságának megóvása céljából kötelesek a vendéglősök, kormasárok és bérházak tulajdonosai a meleg nyári hónapok alatt az udvaron szörénységet és hulladékot naponta a rendőrség által e célra kijelölt helyre kihordatni.

Kötelesek továbbá a vendéglősök, kormasárok, kávéosok s minden oly egyesület, hol naponta többet megfordulnak az árnyékszék pözetartányait rendszeresen fertőtleníteni, a kutak ivóvízének tisztaságára felügyelni.

A szörénység utcákban levő házak, nemkülönb a csekély területű udvarokkal bíró házak tulajdonosai kötelesek a kaput, vagy hol kapu nincs, a ház bejáratát nappal folytonosan nyitva tartani.

Minden lakó felügyeltetik, hogy a lakásul szolgáló szobákat a meleg nyári hónapok alatt este és reggel rendszeresen szörénztessék.

Oly házak, melyekben a belvizek az utcái esztornákra befolyással nem bírnak, hanem azoknak befogadására a ház belföldületén emésztő-gödörök szolgálnak, az ily emésztő-gödörök szabályszerűen kitisztítandók és fertőtleníkendők.

Minden egyes háztulajdonos köteleességévé tétetik, hogy a meleg hónapok alatt az árnyékszék pözetgödreit időről-időre fertőtlenítsék.

A gyárakra nézve eddig érvényben volt a légkör tisztaságára vonatkozó szörénységrendőri intézkedések a gyártulajdonosok által szörénst eszigoruan megtartandók. Mindezek, kik a jelen hirdetésben foglalt közszörénységi intézkedések ellen vétének, az 1876. évi XIV. t. cz. alapján pénzbírsággal fognak büntettetni.

Arad 1888. évi július hó 9-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Hajózáratok a Száván, Mitrovicza és Sabatz között a magy. kir. államvasutak hajóival.

A m. kir. államvasutak a Száván, Mitrovicza és Sabatz között saját gőzhajóival naponta rendszeres személy, podgyász és áruforgalmat közvetítő közlekedést rendeztek be, mely intézkedés következtében ezen gőzhajó folyó évi július hó 17-től kezdve az alábbi menetrend szerint közlekedik és pedig:

Indulás Sabatzról Mitroviczára naponta reggel 8 órakor
 érkezés Mitroviczára d. e. 10-11 óra közr
 Indulás Mitroviczáról Sabatzra d. u. 8 órakor
 érkezés Sabatzra d. u. 5-1 óra közr

ennél fogva a hajócsatlakozásban áll egy a Mitroviczáról induló 2645., mint az odaérkező 2612. számú vonatokhoz.

A hajó rendszer állomása Mitroviczán a Szávapart azon pontján van, hová a szávaparti vágány kivezet, a mitroviczai helyi utasok kényelmére azonban a hajó úgy le- mint felfelé való útjában Mitroviczán a város alatt is megáll, utasok és podgyász be- és kiszállítása céljából. Megjegyzendő, hogy legközelebb — a majdan közre teendő időtől fogva — a személy szállító vonatok a mitroviczai vasúti állomásról közvetlen a Száva parti állomásig fognak kijárni.

A hajóállításhoz vonatkozó személy podgyász és árudíjszabások a m. kir. államvasutak díjszabási ügyosztályában megszerezhetők, megjegyzendő, hogy saját állomásainkól Sabatzra, vagy onnan megfordított irányban feladásra kerülő szállítmányok a vasúti és vízi díjtételeknek összevonásával közvetlenül rovatoltatnak el. Az árú átvétele illetőleg kiadás Sabatzon azoda kirendelt hivatalos közegek által eszközöltek.

Végül megjegyezzük, hogy a hajóra szóló jegyek az utasok által a sabatz-mitroviczai irányra nézve sabatzi kirendeltségünkkel, a megfordított irányban pedig addig, míg Mitroviczán a szávaparti állomásunk megnyitattik, magán a hajón válthatók.

Budapest. 1888. augusztus hó 2-án.

Az igazgatóság.

Pályázat.

Az államilag segélyezett aradvárosi kereskedelmi akadémiánál a

francia és magyar nyelvnek

rendszeresített tanszékére pályázat nyitattik.

A pályázók tartoznak kimutatni, hogy a francia nyelvnek középiskolákban való tanítására vannak képesítve s hogy e nyelvet szóban és írásban teljesen bírják.

A megválasztandó tanár az első évben 1200 frtnyi fizetéssel ideiglenes minőségben lesz alkalmazva, a próbaév sikeres kitöltése után 1400 frtnyi évi fizetéssel véglegesen fog megerősítettetni s nyugdíj tekintetében a városi tisztviselők kötelekébe főlvetetni.

Pályázni óhajtok kellően felszerelt s az aradvárosi kereskedelmi akadémia felügyelő bizottságához címzett kérvényeiket folyó évi augusztus hó 25-ig az intézet igazgatójánál nyújthatják be.

Aradon, 1888. július hó 23-n.

Salacz.

polgármester s felügyelő biz. tag.

Egy uri családnál

több gyermek

teljes ellátást nyerhet,

jutányos feltételek mellett.

Kitűnő zongora rendelkezésre áll.

Kívánatra

francia és angol társalgás és tanítás.

Bővebbet e lap kiadólivatala.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közszégi iskolájánál egy 600 frt évi fizetéssel 200 frt lakbér általánnyal, vagy esetleg természetbeni lakás javadalmazással kapcsolatos

tanítónői állás

turesedésbe jővén, az egy évi kísérlet útján meghívás útján be fog tölteni.

Ennek következtében azon okleveles tanítónőket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, ezennel felhívom, hogy pályázati kérvényüket f. évi augusztus hó 20-ig hozzám benyújtsák.

Aradon, 1888. évi július hó 20-án.

Salacz,

kir. tanácsos iskolaszékelnök.

14323/188. sz.

Hirdetmény.

Mintán a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. czikk 39 §-a értelmében a f. évi 3-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 3-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönb nem talán régebb adótarozásait azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régebb adótarozások azonnal a f. évi 3-ik adórészletre pedig augusztus hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 3. adórészletre nézve augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a menyinyiben ennek dacára a adóhátralék járulékaival együtt a zálogolás fogyanatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen fognak eladatni.

Aradon. 1888. évi augusztus hó 15-én.

A városi tanács.